

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13619
Tarih : 21.08.2025

10/3096

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eğitim bütçesinin yetersiz bırakılması, okulların temel ihtiyaçlarının bakanlıkça karşılanmaması, denetim süreçlerinin etkin biçimde işletilmemesi ve “bağış” adı altında zorunlu ödemelerin giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Bu nedenle, kamu okullarında velilerden kayıt parası talep edilmesine ilişkin iddiaların kapsamlı biçimde araştırılması; yurttaşların anayasal haklarının korunması, eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve çocukların eğitim hakkının gerçek anlamda güvence altına alınabilmesi için Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması talep edilmektedir.

Şümeyye BOZ
Muş Milletvekili

GEREKÇE

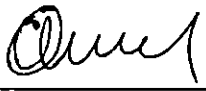
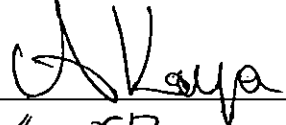
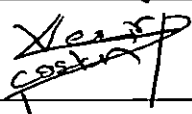
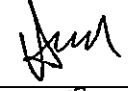
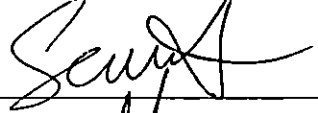
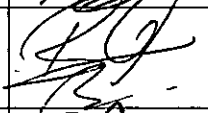
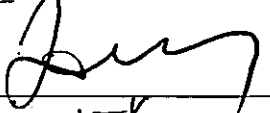
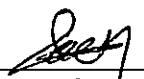
Her eğitim-öğretim yılı başında kamuoyuna yansıyan ve veliler tarafından yoğun şekilde dile getirilen “kayıt parası” uygulamaları, Anayasa’nın 42. maddesinde güvence altına alınan “kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz” hükmü ile açıkça çelişmektedir. Anayasa’da açıkça belirtilmiş olan parasız eğitim hakkı, fiilen “bağış” adı altında zorunlu ödemelere dönüştürülmekte; bu durum yalnızca hukuki değil, aynı zamanda pedagojik ve ahlaki açıdan da ciddi bir sorun yaratmaktadır.

Eğitim-Sen ve Veli-Der temsilcilerinin kamuoyuna yaptığı açıklamalara göre velilerden kimi okullarda 150-200 bin TL’ye, kimi okullarda ise 50 bin TL’ye varan kayıt paraları talep edilmektedir. Zorunlu eğitimin eşit, parasız ve erişilebilir olması gerekirken, okullar arasındaki imkân farklılıkları, bütçe yetersizlikleri ve denetim eksiklikleri nedeniyle veliler fiilen maddi yük altına sokulmaktadır. Bu tablo, kamu eğitim sisteminde eşitsizliği derinleştirmekte, fırsat eşitliğini ortadan kaldırmakta ve çocukların temel eğitim hakkını doğrudan zedelemektedir.

Öte yandan, Millî Eğitim Bakanlığı her ne kadar kayıtların adrese dayalı gerçekleştirildiğini ve okul yöneticilerinin kayıt parası talep etmesinin mümkün olmadığını ifade etse de, sahadan gelen şikâyetler bu açıklamalarla örtüşmemektedir. Velilerin “bağış” adı altında kayıt parası ödemeye zorlandıkları iddiaları, eğitim politikalarında ciddi bir denetim zaafı bulunduğunu göstermektedir. Velilerin üzerinde oluşan bu baskı, yalnızca bireysel bir sorun değil, Anayasa’nın eşitlik ilkesini (m.10) ve eğitim hakkını (m.42) doğrudan ihlal eden yapısal bir sorun niteliği taşımaktadır.

Eğitim bütçesinin yetersizliği, okulların temel ihtiyaçlarının merkezi bütçeden karşılanmaması, denetim mekanizmalarının işlevsiz bırakılması ve bağış adı altında zorunlu ödemelerin giderek yaygınlaşması, kamusal eğitim sisteminde derin bir adaletsizlik yaratmaktadır. Çocukların eşit ve nitelikli eğitime erişim hakkı, ekonomik durumu güçlü olan ailelerin lehine, dezavantajlı kesimlerin ise aleyhine olacak şekilde parçalanmakta; anayasal güvence altındaki eğitim hakkı fiilen piyasa koşullarına terk edilmektedir.

Bu nedenle, kamu okullarında kayıt parası adı altında velilerden para talep edilmesine ilişkin tüm iddiaların ayrıntılı biçimde araştırılması, bu uygulamaların nedenlerinin tespit edilmesi, velilerin anayasal haklarının korunması, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması ve çocukların temel eğitim hakkının gerçek anlamda güvence altına alınabilmesi için araştırması açılmasını arz ederim.

1			
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	